

బాబూలాల్

v.

రాజ్ కుమార్ అండ్ అదర్స్

ఫిబ్రవరి 16, 1996

[కె.రామస్వామి మరియు జి.బి. పట్ నాయక్, జెజె.]

స్టేసిఫిక్ రిలీఫ్ చట్టం, 1963/సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908:

సెక్షన్ 22(1)/ఆర్డర్ 21 రూల్స్ 32, 35, 97, 98, 101, 102, 103 – అమలులో ఉన్న స్థిరాస్తిపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసేవారిహక్కు, హక్కు మూలం లేదా ప్రయోజనం అనే ప్రశ్నను నిర్ణయించడం అవసరం – సూచించిన విధానం ఒక పూర్తికోడ్ – నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం డిక్రీలో పార్టీలు కాని అప్పీలుదారులకు వ్యతిరేకంగా డిక్రీని అమలు చేయడంపై అప్పీలుదారులు అభ్యంతరం వ్యక్తంచేసినప్పుడు, అమలు చేసేకోర్టు ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది – ఈ విషయంపై విచారణ జరిపి మరియు పార్టీలకు అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత తీర్పును నమోదు చేయాలని అమలు చేసేకోర్టుకు నిర్దేశం.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నంబరు 3765 ఆఫ్ 1996. ఎస్.బి.సి.ఆర్.పి నం.656 ఆఫ్ 1994 లో రాజస్థాన్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

అప్పీలుదారుల తరపున తపస్ రే మరియు ఎస్.కె.జైన్.

ప్రతివాదుల తరపున కేవియేటర్-ఇన్-పర్సన్ (ఎన్ పి).

కోర్టు ఈ క్రింది ఉత్తర్వులను వెలువరించింది:

అనుమతి మంజూరు చేశారు.

ప్రతివాదులకు అందజేసినప్పటికీ, రెండో ప్రతివాది ప్రతివాదులు నం.1 మరియు 3 నుంచి 6 వరకు తరపున పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ ఫోటోకాపీని దాఖలు చేశారు, అయితే ఒరిజినల్ ను సమర్పించాలని రిజిస్ట్రీ ఆదేశించినప్పుడు అతను అలా చేయడంలో విఫలమయ్యాడు. ఆయనకూడాకోర్టులో ఉన్నారు. ప్రభులాల్ కాయస్తై కుమారుడైన శ్యామ్ లాల్ అనే వ్యక్తి నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం దావా వేశాడు; సివిల్ జడ్జి దావాను తోసిపుచ్చారు, కానీ అప్పీల్ నం.16/1973 పై 1973 అక్టోబర్ 18 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీ ద్వారా దావాను ఈ క్రింది విధంగా డిక్రీ చేశారు:

“అప్పీల్ ఖర్చుతో ఆమోదించబడింది. అప్పీల్కిందతీర్పుమరియు డిక్రీరద్దు చేయబడింది మరియు ఒప్పందం యొక్క నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం దావా ఖర్చులతో ఎగ్జిబిట్ 1 1.9.66 నాటి ఒప్పందం ప్రకారం డిక్రీ చేయబడుతుంది, ప్రతివాదులు వద్ద 3 నెలల్లోపు అమ్మకపు పత్రాన్ని అమలు చేయాలి మరియు వాది పేర్కొన్న వ్యవధిలో ప్రతివాదికి మిగిలిన మొత్తాన్ని చెల్లించాలి, లేకపోతే వాదికి రెండు నెలల్లోపు కోర్టులో మిగులు మొత్తాన్ని జమచేసి చట్టం ప్రకారం వివాదపు ఆస్తి అమ్మకపు పత్రాన్ని అమలు చేయడానికి అర్హత ఉంటుంది.”

దావాలో అభ్యర్థన 1 లో ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకోవడం కొరకు నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం అభ్యర్థన ఇలా ఉంది:

“భూమికి సంబంధించి ప్రతివాదులు తమ వంతు కాంట్రాక్టును నిర్వర్తించాలని మరియు ఇందుకోసం రూ.1100 అందుకున్న తర్వాత సేల్ డీడ్ ను రిజిస్టర్ చేయించాలని, వివాదాస్పద ఇంటి స్వాధీనం వాదికి అప్పగించాలని డిక్రీ చేయబడలి.”

స్పెసిఫిక్ రిలీఫ్ చట్టం, 1963 లోని సెక్షన్ 22 (1) ప్రకారం, సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, స్థిరాస్తుల బదిలీ కోసం ఒప్పందం యొక్క నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం వాది తగిన కేస్తో, అటువంటి నిర్దిష్ట నిర్వర్తనతో పాటు ఆస్తి యొక్క నిర్దిష్ట స్వాధీనం లేదా విభజనను అడగవచ్చు. సబ్-సెక్షన్ (2) దావాలో ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్న ఉపశమనం లేకుండా అటువంటి ఉపశమనం

కల్పించే కోర్టుఅధికారానికిఅడ్డంకులువేస్తుంది. డిక్రీలో చూసినట్లుగా, స్వాధీనము కొరకు అభ్యర్థన చేయబడినప్పటికీ, అంతిమమైన స్వాధీనము కొరకు ఎటువంటి డిక్రీ ఇవ్వబడలేదు.

డిక్రీ అమలులో డిక్రీ హోల్డర్ యొక్క న్యాయ ప్రతినిధులు అప్పీలుదారుని తన ఆధీనంలో ఉన్న ఆస్తి నుండి తొలగించడానికి ప్రయత్నించినట్లు కనిపిస్తుంది. తన తొలగింపునుగ్రహించి, అప్పీలుదారుడుస్వాధీనహక్కు మూలంఆధారంగానిషేధాజ్ఞకోసంమరొకదావానుదాఖలుచేశారు, ఇది1991జూలై2నమధ్యంతరనిషేధాజ్ఞనుఈ క్రింది విధముగా పొందింది:

“హాజరైన దరఖాస్తుదారుడి తరపు న్యాయవాది. ప్రిసైడింగ్ అధికారిని బదిలీ చేశారు. ప్రాసెస్ ఫీజు దాఖలు చేయడంపై దరఖాస్తు చేసుకోని వారికి నోటీసు జారీ చేయాలి. పైలును. ఉంచాలి ఇది రాసిన తర్వాత, దరఖాస్తుదారుడు కాని నం.2 సుభాష్ సక్సేనా హాజరై స్టే దరఖాస్తు కాపీ తనకు అందలేదని కోర్టుకు తెలిపారు. స్టే దరఖాస్తు కాపీని ఈ రోజు ఆయనకు అందజేశారు. మిగిలిన దరఖాస్తుదారుల సంఖ్య 1, 3, 4, 5 మరియు 6లకు రిజిస్ట్రీ ఫీజులు మరియు ఇతర ఖర్చులపై నోటీసుల ద్వారా సమస్లు జారీ చేస్తారు. అదే సమయంలో దరఖాస్తుదారుడు కాని నం.2 వివాదాస్పద ఇంటి నుంచి దరఖాస్తుదారుడు బాబులాల్ ను తొలగించడు (కోర్టు యొక్క డిక్రీ తప్ప). ఫైల్ ను 17.8.91న ఉంచండి.”

ఆ ఆంక్షలు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయని మాకు తెలియచేశారు. సిపిసిలోని ఆర్డర్ 21 రూల్ 32 కింద దాఖలు చేసిన అమలు దరఖాస్తులో అప్పీలుదారు తనను తొలగించలేరనే కారణంతో అభ్యంతరాన్ని దాఖలు చేశారు. నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసండిక్రీలో అప్పీలుదారు భాగస్వామి కాదని వివాదంలో లేదు. ఆయన అభ్యంతరాన్ని అమలు చేసే కోర్టు తోసిపుచ్చుతూ, ఆయనను తొలగించనందున, ఆర్డర్ 21 రూల్ 97 కింద దరఖాస్తు చెల్లదని పేర్కొంది. 1995 మే 9న రాజస్థాన్ హైకోర్టుజైపూర్ బెంచ్ సీ. ఆర్. పి. నం.656/94లో ఇచ్చిన ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వులో హైకోర్టు ఈ అభిప్రాయాన్ని ధృవీకరించింది. అందువలన, ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్.

ఈ వివాదం ఇంకా నిర్ణయం కానిది కాదు. భస్వర్ లాల్ v. సత్యనారాయణ్ & అనదర్, [1995] 1 ఎస్ సి 6లో ఈ కోర్టు ఈ వివాదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఆర్డర్ 21 రూల్ 35 (3) కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తు లేదా సెక్షన్ 47 కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును కూడా ఆర్డర్ 21 రూల్ 97 కింద దరఖాస్తుగా పరిగణించి, రూల్ 98 కింద తీర్పు ఇవ్వాలి అంటుందని నిర్ణయించింది. అమలులో దరఖాస్తుదారుని ఆస్తి నుండి తొలగించడం అనేది దరఖాస్తును స్వీకరించడానికి నిరాకరించడానికి ఒక షరతు కాదు. కారణాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆర్డర్ 21 రూల్స్ 98, 101, 102లోని నిర్దిష్ట నిబంధనలు క్రమం తప్పకుండా తీర్పును నిర్వహించాలని, దానిపై నమోదు చేయబడిన వాటి నిర్ధారణ ఒక డిక్రీగా ఉంటుంది మరియు పక్షాలను కట్టడి చేస్తుంది. అందులోని 7వ పేరాలో ఇలా పేర్కొంది:

"మేము తీసుకున్న పై అభిప్రాయం ప్రకారం, అప్పీలుదారుడు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును కాలపరిమితితో మరియు మూడవది రెస్ జ్యుడికేటాపై నిషేధించబడినదిగా పరిగణించడంలో హైకోర్టు అధికార పరిధి మరియు స్పష్టమైన చట్టవిరుద్ధతకు పాల్పడింది. 25.5.1979 నాటి దరఖాస్తు చేసిన తర్వాత, కోర్టు దానిని ఆర్డర్ 21, రూల్ 97 (1) సిపిసి కింద దాఖలు చేసినదిగా పరిగణించాలి. రెండో, మూడో దరఖాస్తులను దాఖలు చేయుటకు రెస్ జ్యుడికేటా ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. ఈ పరిస్థితులలో, అప్పీలేట్ కోర్టు వివిధ కారణాల వల్ల, సిపిసి యొక్క ఆర్డర్ 21, రూల్స్ 35 (3) మరియు ఆర్డర్ 21, రూల్స్ 101 మరియు 102 ప్రకారం సత్యనారాయణ్ సృష్టించిన అవరోధం లేదా ప్రతిఘటనను తొలగించడానికి విచారణ జరపాలని ఆదేశించడం సమంజసమే."

అందువల్ల విషయం లేదా అప్పీలుదారు వల్ల ఏర్పడిన అవరోధాన్ని తొలగించడానికి ముందు ఆర్డర్ 21, రూల్ 98 ప్రకారం తీర్పును నిర్వహించాల్సి ఉంటుందని మరియు దానికి సంబంధించి ఒక నిర్ధారణను నమోదు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని స్పష్టమవుతుంది. ఈ ఉత్తర్వును ఆర్డర్ 21, రూల్ 103 కింద డిక్రీగా పరిగణిస్తారు మరియు ఇది అప్పీలుకు లోబడి ఉంటుంది. 1976కు ముందు, ఈ ఉత్తర్వు 1976 సిపిసి సవరణ కింద దావాకు లోబడి ఉండేది, ఇది సిపిసి యొక్క సవరించిన నిబంధనలు ప్రారంభమైన రోజున పెండింగ్లో ఉండవచ్చు. ఆ తర్వాత సవరించిన కోడ్ ప్రకారం పాత కోడ్ లోని రూల్ 21, రూల్ 63 కింద దావా యొక్క హక్కును తొలగించారు.

అమలులో ఉన్న స్థిరాస్తులో అభ్యంతరంవ్యక్తంచేసేవారిహక్కు , హక్కు మూలంలేదాప్రయోజనంఅనేప్రశ్ననునిర్ణయించడానికి ఆర్డర్ 21, రూల్ 98 ప్రకారం తీర్పు ఇవ్వాలి ఉంటుంది, ఇది ఒక ఉత్తర్వు మరియు ఆర్డర్ 21, రూల్ 103 కింద అప్పీలు ప్రయోజనం కోసం ఒక డిక్రీ, అప్పీల్ యొక్క అదే షరతులకు లోబడి లేదా అది ఒక డిక్రీ వలె ఉంటుంది. అందువలన, సూచించిన విధానం ఒక పూర్తి కోడ్. అందువల్ల, నిర్దిష్ట నిర్వర్తన కోసం డిక్రీలో పార్టీలు కాని అప్పీలుదారులకు వ్యతిరేకంగా డిక్రీని అమలు చేయడంపై అప్పీలుదారులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసినప్పుడు, అమలు చేసే కోర్టు ఈ ప్రశ్నను నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది . ఈ విషయంపై విచారణ జరిపి మరియు పక్షాలకు అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత తీర్పును నమోదు చేయాలని అమలు చేసే కోర్టు ఆదేశించిబడింది. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.